

KLIMA- OG
FORURESNINGS-
DIREKTORATET

AKERSHUS ENERGI VARME AS
Pausvegen 6
1927 Rånåsfoss

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 25. juni 2013
Vår ref.: 2011/1068
Deres ref.:
Saksbehandler: Thor Jostein Dahlstrøm, telefon:
+47 957 92 366

Inspeksjonsrapport

2013.001.I.Klif

Inspeksjon ved Akershus Energipark

Dato for inspeksjonen: 13. juni 2013
Kontrollnummer: 2013.001.I.Klif

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Arild Dahlberg
Frank Sagvik
Torbjørn Kvammen

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:

Thor Jostein Dahlstrøm
Rune Andersen
Kjersti Aastorp Hirth (FMOA)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Akershus Energipark den 13. juni 2013. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) avdekket 5 avvik og 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens internkontroll med hensyn på ytre miljø er mangelfull
- Virksomhetens arbeid med farlig avfall er mangelfullt
- Virksomhetens oppfølging av krav i tillatelse for virksomhet etter forurensningsloven er mangelfull
- Virksomheten mangler måleprogram
- Virksomhetens egenkontrollrapportering til Klif er mangelfull

Anmerkninger:

- Virksomhetens prøvetakingspunkter fører til høy usikkerhet i målingene

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Akershus Energipark må sende en skriftlig bekreftelse innen 1. oktober 2013 som dokumenterer hvilke tiltak som er gjennomført etter ulovlige forhold som er beskrevet i avvikene.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

25. juni 2013	Thor Jostein Dahlstrøm	Einar Knutsen
dato	kontrollør Klima- og forurensningsdirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Akershus ved miljøvernavdelingen
- Skedsmo kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: AKERSHUS ENERGI VARME AS	
Organisasjonsnr.: 983709931	Eies av: 983701469
Bransjenr. (NACE-kode): 35.300 - Damp- og varmtvannsforsyning	

Kontrollert enhet

Navn: Akershus Energipark	Anleggsnr.: 0231.0089.01
Kommune: Skedsmo	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Forbrenningsanlegg for rene brensler	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 19. august 2009	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Klifs risikobaserte industritilsyn for i år.

Inspeksjonstema

- internkontroll
- styringssystem
- risikovurdering
- utslippskontroll
- avfallshåndtering
- tillatelse

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Akershus Energipark plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Klif skal kunne avslutte saken, må Akershus Energipark innen 1. oktober 2013 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Klif og Direktoratet for naturforvaltning blir fra og med 1. juli 2013 slått sammen til det nye Miljødirektoratet. Vi ber derfor om at dere stiler svarbrevet eller epost til det nye direktoratet. Epostadressen til Miljødirektoratet blir post@miljodir.no. Ved bruk av epost påfør v/ Thor Jostein Dahlstrøm.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Klif varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. *forurensningsloven § 73.*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet innen 1. oktober 2013. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik/ene er rettet innen 4 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 100 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Klif innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. *forurensningsforskriften § 39-6*). Akershus Energipark er i tillatelsen plassert i risikoklasse 3. Dette betyr at dere skal betale kr. 11 700,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura ettersendes.

Klif viser forøvrig til *forurensningsforskriftens* kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klifs postjournal på www.klif.no (jf. *offentleglova*).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens internkontroll med hensyn på ytre miljø er mangelfull

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 2.ledd punkt 1, 4, 6, 7 og 8, virksomhetens tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven (tillatelsen) fra Klif punkt 2.5 Internkontroll, punkt 10.1 Miljørisikoanalyse, punkt 6 Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer, og punkt 10.2 Forebyggende tiltak,.

Kommentarer:

Internkontroll skal sikre at virksomheten kjenner til det regelverket som gjelder for virksomheten og at den har nødvendige rutiner som sikrer at krav stilt i regelverket overholdes. Internkontrollforskriften gir bestemmelser om hva HMS-arbeidet skal bestå i, og hva som skal dokumenteres skriftlig, jf. § 5 annet ledd, pkt 1-8.

Akershus Energipark kunne ikke vise til et fullstendig internkontrollsystem.

Blant annet kunne virksomheten ikke vise til en fullstendig oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten eller skriftlige rutiner for gjennomgang og oppdatering av sin internkontroll i henhold til internkontrollforskriften § 5 2.ledd punkt 1, 4 og 8.

Virksomheten fortalte at internkontroll av ytre miljø følges opp av ledelsen, men kunne ikke

viser til rutiner som bekreftet dette eller tidligere møtereferat fra ledelsesmøter hvor ytre miljø var tatt opp. Referatet fra siste ledelsens gjennomgang nevnte ikke ytre miljø.

Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull.

I samsvar med tillatelsen og internkontrollforskriften skal det gjennomføres miljørisikoanalyse av virksomheten. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og omfatte alle forhold ved virksomheten som har betydning for ytre miljø. Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Miljørisikovurderingen skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Virksomheten opplyste at de er i en prosess med å gjennomføre risiko- og sårbarhets (ROS-) analyser av alle deler av virksomheten, inkludert miljøaspektene, men kunne ikke vise til en samlet oversikt over sine miljøaspekter. Virksomhetens system for oppfølging av miljørisikovurderinger var generelt sett mangelfull. For eksempel var en fremvist ROS-analyse for solfangeranlegget ufullstendig i forhold til miljøaspekter. Miljøkonsekvenser var ikke i stor nok grad vurdert, og det blir ikke vist til faglige konsekvensvurderinger som påvirkning og effekt på resipienten. For eksempel nevnte virksomheten at de benyttet nedbrytbar glykol i solfangeranlegget, slik at en eventuell lekkasje ikke ville føre til miljøskade, men risikoanalysen inneholder ikke vurderinger basert på dette, og heller ikke vurdering av de akutte miljøskadevirkningene inntil stoffet er brutt ned. Det vises ikke til hva som ligger bak vurderinger av sannsynlighet for at spesifikke hendelser vil inntreffe. ROS-analysen for solfangeranlegget inneholdt forslag til mulige tiltak, men ingen tilknyttet handlingsplan med systematisk oppfølging av risikoforholdene, med for eksempel vurdering av de foreslåtte tiltak, tidsfrister for gjennomføring og person som er ansvarlig for at tiltakene blir gjennomført.

Avvikshåndtering

Ifølge tillatelsen fra Klif punkt 10.2 og internkontrollforskriften § 5 2.ledd punkt 7 skal virksomheten iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø og sikkerhetslovgivning

Virksomhetens avvikshåndtering var ikke fullstendig. For eksempel var ikke deres overutslipp av CO og NO_x for 2012 avviksbehandlet. Virksomheten kunne ikke fremvise dokumentasjon på at alt prøvetakingsutstyr ved anlegget var blitt kalibrert i 2012 grunnet at prøvetakingsfirmaet hadde gått konkurs. Dette var heller ikke avviksbehandlet.

Kjemikaliehåndtering

Tillatelsen fra Klif Punkt 6 *Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer* setter krav til at virksomheten etablerer et system for substitusjon av kjemikalier. Virksomheten kunne ikke vise til et slikt system.

Klif påpeker at manglene nevnt over ikke er utfyllende, og at det er virksomhetens ansvar å påse at deres internkontrollsystem er i henhold til tillatelsen og internkontrollforskriften.

Avvik 2

Virksomhetens arbeid med farlig avfall er mangelfullt

Avvik fra

Avfallsforskriften §§ 11-5, 11-12, 11-8, tillatelsen fra Klif punkt 11.2

Virksomheten kunne ikke vise til dokumenterte rutiner for sin håndtering av farlig avfall, og Klif fant mangler ved deres avfallshåndtering. For eksempel kom det frem at virksomheten ikke deklarerer sitt farlige avfall korrekt jf. Avfallsforskriften § 11-12. Deklareringen gjøres uten å spesifisere korrekt organisasjonsnummer, og virksomheten sikrer ikke at korrekt informasjon er fylt ut av mottaker, eller at mottaker underskriver dokumentet ved overlevering.

Som beskrevet i avvik 4 har virksomheten ikke rapportert sin spillolje og brukte oljefiltre til Klif i sin egenkontrollrapportering i henhold til tillatelsen fra Klif punkt 11.2.

Ihht. avfallsforskriften § 11-5 skal farlig avfall håndteres forsvarlig og treffe nødvendige tiltak for å unngå forurensning. Under verifikasjonsrunden ble det observert at oljetønnen benyttet for mellomlagring av spillolje manglet oppsamlingstank, og var plassert tett på en avløpskum

Virksomheten kjente ikke til kravet i Avfallsforskriften § 11-8 om at farlig avfall skal leveres minst en gang per år.

Avvik 3

Virksomhetens oppfølging av krav i tillatelse for virksomhet etter forurensningsloven er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 12 *Overvåkning av resipient. Rapportering til Klima- og forurensningsdirektoratet*, 13.1 *Redegjørelse for prøveprosjekt med bioolje*, og 13.2 *Støymålinger/-beregninger*.

Kommentarer:

Tillatelsen fra Klif inneholder flere forutsetninger som ikke har blitt fulgt opp tilstrekkelig av Akershus Energipark.

Tillatelsen fra Klif Punkt 12 *Overvåkning av resipient. Rapportering til Klima- og forurensningsdirektoratet* setter krav til at virksomheten skal sørge for overvåkning av effekter av utslipp til luft i henhold til et overvåkningsprogram. Overvåkningsprogrammet skulle forelegges Klif innen 1. november 2009. Virksomheten har gitt uttrykk for at dette kravet er urimelig, og at flere virksomheter er ansvarlige for luftutslipp i området slik at et slikt overvåkningsprogram bør koordineres av kommunen. De har kommunisert dette til Klif, og kontaktet kommunen, men Akershus Energipark har ikke kommet til noen konklusjon på hva som må gjøres, og de har ikke satt i gang nødvendige tiltak. Klif ba etter vurdering på nytt i brev av 12. september 2011 om at virksomheten i samarbeid med kommunen skulle utarbeide et hensiktsmessig overvåkningsprogram med ny frist 1. januar 2012. Klif har imidlertid fortsatt ikke mottatt noe overvåkningsprogram.

Tillatelsen fra Klif Punkt 13.1 *Redegjørelse for prøveprosjekt med bioolje* setter krav til at en samlet redegjørelse for prøveperioden med resultater av bruk av bioolje skulle sendes Klif innen 1. august 2012. De har kommunisert en del informasjon og resultater underveis til Klif, men ikke en samlet redegjørelse med vurderinger for videre valg av energivare.

Tillatelsen fra Klif Punkt 13.2 *Støymålinger/-beregninger* setter krav til at virksomheten skulle utføre støymålinger eller -beregninger og sende Klif resultatene innen 1. januar 2011. Virksomheten fortalte under tilsynet at det ble utført støymålinger i forbindelse med oppstarten av anlegget, men ikke sendt inn til Klif.

I tillatelsen fra Klif punkt 3.2 forutsetter Klif at Akershus Energipark inngår en påslippsavtale med Skedsmo kommune for sitt påslipp av prosessavløp til offentlig avløpsnett. I avtalen skal det fremgå hvilke grenseverdier som er gjeldende, samt krav til måleprogram. Virksomheten kunne ikke vise til en slik avtale.

Klif påpeker at manglene nevnt over ikke er utfyllende, og at det er virksomhetens ansvar å påse at de følger opp alle krav i tillatelsen.

Avvik 4

Virksomheten mangler måleprogram

Avvik fra:

Tillatelsen fra Klif punkt 3.2 *utslippssted for prosessavløp* og 11 *Måling og beregning av utslipp. Rapportering til Klima- og forurensningsdirektoratet og endrede krav til utslippskontroll for landbasert industri* som reguleres av Klif oversendt i brev av 10. desember 2010.

Kommentarer:

Målinger og beregninger skal gjennomføres i henhold til et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakingsmetode, utvelgelse av måleperioder samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Virksomheten skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene og søke å redusere denne mest mulig. Som del av måleprogrammet skal det også foreligge rutiner for kalibrering, vedlikehold og renhold av utslippsrelatert utstyr. Klif har i brev datert 10. desember 2010, med påminnelsesbrev sendt 16. mai 2012 og i fakta ark TA-2748 utdypet hvilke krav som stilles til virksomhetenes utslippskontroll og måleprogram.

I følge kravene til måleprogram skal målingene omfatte både komponenter som er regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten (se veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering for landbasert industri på www.klif.no)

Måleprogrammet skal beskrive og begrunne prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver i de ulike trinnene for målinger:

1. metoder for volumstrømmålinger
2. prøvetaking
3. analyse
4. utregning og rapportering av utslipp

Akershus Energipark har gjennomført prøvetaking og målinger ved hjelp av et eksternt firma. Bestillingen til det eksterne firmaet var basert på deres tillatelse fra Klif. Utover det som står i tillatelsen kunne ikke virksomheten vise til et dokumentert måleprogram. Virksomheten kunne derfor ikke vise til usikkerhetsvurderinger, vurderinger av representativitet eller spesifikke vedlikeholdsrutiner for alt utslippsrelatert utstyr.

Klif påpeker at manglene nevnt over ikke er utfyllende, og at det er virksomhetens ansvar å påse at deres måleprogram er i henhold til Klifs krav til industrien.

Avvik 5

Virksomhetens egenkontrollrapportering til Klif er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet fra Klif punkt 2.2 *overholdelse av grenseverdier*, -punkt 2.1 *Utslippsbegrensninger*, -punkt 11 *Måling og beregning av utslipp. Rapportering til Klima- og forurensningsdirektoratet*.

Kommentarer:

Ifølge tillatelsen fra Klif punkt 11 skal virksomheten hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år i henhold til Klifs veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering. Innrapporterte data skal være i henhold til kravene stilt i *Kvalitetssikring av målingene og beregninger av utslipp og endrede krav til utslippskontroll for landbasert industri* som reguleres av Klif oversendt i brev av 10. desember 2010.

Virksomhetens innrapporterte data er basert på feil i prøvetakingen.

Ifølge tillatelsen skal virksomheten måle sine utslipp av CO og NO_x kontinuerlig. Under tilsynet kom det imidlertid frem at virksomheten ikke rapporterer tallene fra sin kontinuerlige utslippsmåling av CO og NO_x til Klif i sin årlige egenkontrollrapportering. De rapporterer isteden resultatene fra 6 målinger utført periodisk av et innleid analysefirma.

Ifølge tillatelsen skal utslippsmålinger av CO og NO_x bestå av 6 separate målinger a ½ time. Virksomheten har utført 3 målinger a 1 time, og rapportert på dette.

Virksomheten har ikke innrapportert spillolje og oljefiltre under punkt 4.4 Farlig avfall (egengenerert).

Klif påpeker at manglene nevnt over ikke er utfyllende, og at det er virksomhetens ansvar å påse at deres egenkontrollrapportering gjøres i henhold til tillatelsen.

8. Anmerkninger

Anmerkning 1

Virksomhetens prøvetakingspunkter fører til høy usikkerhet i målingene

Kommentarer:

I prøvetakings- og analyserapporten fra det eksterne analysefirmaet har firmaet beskrevet at prøvetakingspunktene for utslipp til luft er utsatt for turbulens. Dette medfører at usikkerheten ved prøvetakingen er uakseptabelt høy. Virksomheten opplyste at de er usikre på årsaken til problemene rundt prøvetakingen og at de har gjennomført nye målinger med nytt laboratorium. Når resultatene foreligger vil virksomheten vurdere eventuelle tiltak .

9. Andre forhold

Virksomheten opplyste at de har opplevd flere problematiske forhold i oppstartsfasen som vanskeliggjorde det å fremvise god dokumentasjon under tilsynet. Blant annet kjøpte de anlegget etter at den tidligere eieren gikk konkurs. Virksomheten fremhevet at de fortsatt er i forhandlinger med garantisten om betingelsene, og har derfor vurdert visse aspekter, blant annet problemer med måleutstyr som en del av dette oppgjøret. Dette har ført til at visse overutslipp har blitt behandlet som en del av oppgjøret med garantisten, og ikke avviksbehandlet som en del av daglig drift.

Virksomheten opplyste at de også jobber med innføringen av et nytt internkontrollsystem, slik at de hadde noen problemer med å finne frem til de rette dokumentene, og mente dette kunne redusere Klif sitt generelle inntrykk av virksomheten. Deres mål var at internkontrollen skulle ferdigstilles til 1. november 2013.

Virksomheten opplyste at de jobbet med ROS-analyser for hele anlegget, og forventet at dette skulle ferdigstilles i løpet av sommeren.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Klif
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Klif

11. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Klima- og forurensningsdirektoratet på kontrollbesøk
- Kontroll med risiko gir gevinst
- Veileder om substitusjonsplikten (TA-1715)

- Substitusjonsplikten (TA-2721)
- Veileder i internkontroll for importører og produsenter av forbrukerprodukter (DSB m.fl. 2010)
- Farlig avfall fra virksomheter (TA-2945)
- Forventninger til virksomheters utslippskontroll (TA-2603)